

Handläggare:
Aila Somero tel 08-508 33 926
Anders Müller tel 08-508 33 883

Till
Utbildningsnämnden 2008-10-21

Överklagande till länsrätten över Datainspektionens beslut om föreläggande gällande Bromma gymnasium

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Utbildningsnämnden överklagar Datainspektionens beslut.
Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till länsrätten i Stockholms län och åberopas som grund för nämndens talan.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Thomas Persson
Direktör

Marie-Louise Hammer
Avdelningschef

Sammanfattning

Datainspektionen konstaterade i sitt beslut 2008-10-01 att den behandling av personuppgifter som utförs av utbildningsnämnden genom kameraövervakning inom Bromma gymnasium är kränkande i den mening som avses i 5 a § andra stycket personuppgiftslagen (PuL).

Datainspektionen beslutade förelägga utbildningsnämnden att upphöra med den behandling av personuppgifter som sker genom kameraövervakning inomhus i Bromma gymnasium efter kl 07.00 och före kl 19.00 måndag tom torsdag samt efter kl 07.00 och före kl 17.00 på fredagar, ordinarie skoldagar.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överklagar Datainspektionens beslut till länsrätten i Stockholms län och överlämnar och åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande som grund för talan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen och Bromma gymnasium och i samråd med stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Bakgrund

Datainspektionen konstaterar i sitt beslut 2008-10-01 att den behandling av personuppgifter som utförs av utbildningsnämnden genom kameraövervakning inom Bromma gymnasium är kränkande i den mening som avses i 5 a § andra stycket personuppgiftslagen (PuL).

Datainspektionen beslutade förelägga utbildningsnämnden att upphöra med den behandling av personuppgifter som sker genom kameraövervakning inomhus i Bromma gymnasium efter kl 07.00 och före kl 19.00 måndag tom torsdag samt efter kl 07.00 och före kl 17.00 på fredagar, ordinarie skoldagar.

Tillämpning av bestämmelserna i 5 a § PuL får enligt förarbetena till lagen bygga på en intresseavvägning där den registrerades intresse av fredad privat sfär vägs mot andra intressen i det enskilda fallet.

Datainspektionen anser att kameraövervakningen inomhus i Bromma gymnasium under dagtid på ordinarie skoldagar inte är en åtgärd som är proportionerlig i förhållande till ändamålen med övervakningen, elevernas intresse av en fredad och privat sfär samt det intrång i denna sfär som övervakningen innebär.

Datainspektionens synpunkter

Datainspektionen anser att frågan om huruvida kameraövervakning i det enskilda fallet är kränkande enligt 5 a § andra stycket PuL, måste avgöras genom en bedömning av följande faktorer:

- Ändamålen med kameraövervakningen
- Behovet av kameraövervakningen
- Graden av integritetsintrång, vilken bl.a. avgörs av
  - vem som övervakas
  - vilken plats som övervakas
  - när övervakningen sker

- Om ändamålen i stället kan uppnås med andra åtgärder som innebär ett mindre integritetsintrång och dessa alternativa åtgärder inte skulle innebära orimligt höga kostnader i förhållande till ändamålen
- Vilken information som ges till de registrerade om att platsen är kameraövervakad
- Hur länge det inspelade materialet sparas
- Vem eller vilka som har tillgång till det inspelade materialet
- På vilka grunder man får ta del av bilder i realtid och inspelat material

Förvaltningens synpunkter

Datainspektionens utgångspunkt är att de platser i skolan som kameraövervakas är sådana utrymmen där elever vistas och umgås en stor del av den tid som de tillbringar i skolan.

Förvaltningen anser att eleverna vistas en väsentligt mindre del av tiden i skolan i dessa utrymmen. Om schemat följs vistas eleverna i dessa utrymmen ca 10 % av tiden. Till största delen vistas de i klassrummen som inte kameraövervakas.

Förvaltningen anser att den intresseavvägning och proportionalitetsbedömning som datainspektionen gjort har inte tillräckligt beaktat de positiva effekter som kameraövervakningen medför. Förvaltningen anser att kameraövervakningen i Bromma gymnasium är proportionerlig i förhållande till ändamålen med övervakningen med följande motivering:

- Ändamål – att skapa en säker och trygg arbetsmiljö för elever och personal i skolan. Motverka inbrott, förberedelse till inbrott, sabotage, vandalisering av utrustning/inredning och anlagda bränder. Säkerställa att obehöriga personer inte vistas i skolan och motverka olaga hot och våld.
- Behov – att graden av skåpinbrott samt skadegörelse minskat visar på att behovet finns. Skolan har inte sakförsäkring för elever och behovet av att förebygga är därför stort. Kamerorna skapar trygghet genom att de förebygger trakasserier, övergrepp och våld.
- Grad av integritetsintrång - vem, var, när. Skolan övervakar områden som inte är låsta men som innehåller elevernas värdesaker. Övervakningen behövs framförallt i korridorer med elevskåp. Skolan öppnar kl 7.00 men undervisningen börjar i regel inte före 8.00. Skolan stänger 19.00 men undervisningen är i regel slut före 17.00. Detta innebär att antalet personer i skolan mellan 7-8 och mellan 17-19 är litet. Det medför att personer utifrån enkelt kan ta sig in i skolan och ostört bryta sig in i ett antal skåp.
- Andra sätt att bevaka – kan bara ske via personal. Den kostnaden har inte skolorna råd att ta. Ett annat sätt vore ett avancerat inpasserings- och

kontrollsystem.så att inga obehöriga kan ta sig in och även detta är alltför kostsamt.

- Information – för tillfället finns skyltar i de områden som bevakas. Informationen lämnas även på annat sätt till elever och vårdnadshavare.
- Tidsperiod – övervakning ska ske under perioder då risk för övergrepp finns.
- Tillgång – enbart rektor ska kunna besluta att inspelat material ska studeras. Rektor eller biträdande rektor får då titta på material för den tidsperiod då stöld, skadegörelse eller övergrepp skett.
- Orsak – för att rektor ska ta beslut om att studera materialet är att stöld, skadegörelse eller övergrepp inträffat och det inte finns vittnen.

I Bromma gymnasium finns 17 övervakningskameror inomhus: i undervisningssalar med datorer som tillhandahålls eleverna, i korridorer med elevskåp och i bibliotek.

Generell motivering för kameraövervakning

Bromma gymnasium hade 2001 en dödsskjutning då en person kom in utifrån och dödade en elev inne på skolan. Under flera år rådde en efterföljande otrygghet som också finns bekräftad i brukarundersökningar från denna tid. Möjligtvis hade denna dödsskjutning inte skett på skolan om skolan då hade haft kameraövervakning. Det hade avsevärt minskat traumatiseringen bland elever, personal och vårdnadshavare.

Skolan har arbetat målmedvetet med att öka trygghet och arbetsro och har bl a inrättat arbetslag, hemklassrum i programkorridorer, friendsorganisation och kameraövervakning. Arbetet har givit resultat och i dagens brukarundersökning ligger skolan i topp när det gäller trygghet för eleverna.

Motivering för varje kamera

Datasalar: Skolan har fyra kameror för övervakning av datasalar. I skolan finns sammanlagt 4 datasalar.

Motivering: Eleverna har tillgång till datasalen för eget arbete då ej lektion pågår. Det betyder att datasalarna är obevakade största delen av dagen. Eleverna tar sig in i datasalarna via kortläsare. I datasalarna finns stöldbegärlig utrustning. Datorer och skärmar är låsta med wirelås. Skolan har tidigare använt ”burar” som lås för datorer. Kostnad för burarna är i samma storleksordning som för datorerna och det har inte gått att återanvända låsen när datorerna förnyats. Wirelåsen är dock möjliga att forcera med våld och vi har därför beslutat att förebygga stölder och skadegörelse både dag och natt med hjälp av en kamera per datasal.

Biblioteket: Skolan har en kamera för övervakning i biblioteket.

Motivering: Samma motivering som för datasalarna. Kameran är enbart riktad mot datorerna i biblioteket och inte mot övriga ytor.

Korridorer: Elva kameror är placerade i korridorer med elevskåp.

Motivering: Skolan är en öppen arbetsplats där vem som helst kan komma in när som helst under dagtid. Kamerorna skapar trygghet för eleverna genom att de förebygger trakasserier, övergrepp, stölder och skadegörelse. Den trend av dagliga skåpinbrott och stölder som förekom innan skolan satte upp kameror bröts omedelbart och nu förekommer incidenter möjligen en gång per år. Det är viktigt för skolans psykosociala arbetsmiljö att kunna konstatera om stölder eller skadegörelse har begåtts av elever eller utomstående. Det är en trygghet för elever att skolan kan gå in och se vad som verkligen har hänt så att inte oskyldiga känner sig anklagade.

Om något inträffar i en skola och det inte går att reda ut skuldfrågan, då faller misstanke på alla. Stämningen försämras och tilliten, tryggheten minskar. En skola där elever inte känner sig trygga har ingen bra elevhälsa, och skolans uppdrag är bland annat att ta hand om elever så att de känner sig trygga. Kameraövervakningen har diskuterats med eleverna i skolan. Eleverna tycker att bli behandlad som om man inte är tillförlitlig är en kränkning, och den kränkningen är större än att man blir filmad i korridoren.

Administration: En kamera i A200-korridoren bevakar stöldförsök i administrationens och allmänna personalutrymmen. Denna kamera behövs framförallt mellan 17.00 och 8.00. Kameran kan tas bort under dagtid.

Information till brukare

Skolan informerar elever och vårdnadshavare om kameraövervakningen via hemsidan, via häftet "Välkommen till Bromma" som delas ut till varje elev som börjar på skolan och via dekaler med symbolen för kameraövervakning som finns uppsatt på ytterdörrar och på strategiska platser i skolan.

Skolan avser att bli ännu tydligare på att informera om kameraövervakningen genom ett speciellt informationsdokument som presenteras aktivt i klasserna.

Andra åtgärder

Redan i dag är övervakningskameror enbart ett komplement i skolans arbete för att minska trakasserier, hot och skadegörelse på skolan. Skolan diskuterar ständigt nya åtgärder. Det viktigaste arbetet sker i första hand i kontakten mellan personal och elev. Skolan arbetar med mentorsgrupper, hemklassrum, Friendsorganisation samt olika typer av kampanjer för att få eleverna att känna sig som en viktig del av

Bromma gymnasium och att få dem att ta ansvar för sitt eget agerande under skoldagarna.

Åtgärder för att förhindra att utomstående kommer in på skolan skulle kunna vara elektroniska in- och utpasseringssystem eller dörrvakter, vilket är alltför kostsamt.

Tillgång till bilderna

Rektor har rätt att titta på bilderna. Endast rektor har också rätt att besluta om någon annan får titta på dem.

Rektorn tittar på bilderna endast när det förekommit fysiskt våld, allmänfarligt beteende, stöld eller skadegörelse av större dignitet. Exempel på händelser är stöld i datasal, smällare, brand i papperskorg, förekomst av kniv/vapen, uppbrutet skåp eller sönderslagen dörr. Situationer som inte tittas på är t ex. kvarglömda värdesaker i korridoren som inte ligger kvar nästa rast, nedskräpning eller enklare klotter samt händelser då det finns entydiga vittnen till incidenten.

Bilderna från övervakningskameror sparas i tre dygn och det har hittills aldrig förekommit att bilderna studerats i realtid.

Förvaltningens övriga synpunkter

Man bör beakta att den allmänna hotbilden mot skolor har ökat och att upphöra med kameraövervakningen i detta läge skulle bidra till ökad otrygghet för elever och personal.

Utbildningsförvaltningen har under året gjort en nulägesbeskrivning av gymnasieskolornas övervakningskameror i syfte att bedöma behovet; antal kameror, varför/effekt och vilka andra åtgärder som planerats för att bidra till ökad trygghet i skolorna.

Förvaltningen avser också att utfärda riktlinjer och policy för skolorna om spartid för inspelad material, vem eller vilka som har tillgång till materialet och under vilka förutsättningar.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överklagar Datainspektionens beslut till länsrätten i Stockholms län och att förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till länsrätten och åberopas som grund för talan.

Bilagor : Datainspektionens beslut Dnr 742-2008
Skrivelse med överklagande till länsrätten